

Tensions entre la creació artística i els Drets Humans

Publicat per [Interacció](#) [1] el 12/04/2018 - 13:42 | Última modificació: 06/07/2023 - 09:23

Aquest article va ser publicat fa més d'un any. La informació que hi apareix fa referència a la data de publicació.

[European union agency for fundamental rights](#) [2] (FRA)

Crear, expressar o qüestionar són sinònims de llibertat. Les expressions artístiques però, sovint es troben en tensió amb les legislacions territorials que moltes vegades ignoren la mateixa [Declaració Universal dels Drets Humans](#) [3]. Aquesta trobada europea sobre la [relació entre els Drets Humans i les Arts](#) [4], analitza quines són les causes d'aquestes tensions, per posar a debat la preservació dels drets dels creadors i la ciutadania en la plena llibertat artística.

Les arts contemporànies conviden a reflexionar, participar i respondre, a les seves manifestacions. Al mateix temps que tenen la capacitat de generar **pensament crític, empàtic, sensible i emocional**. En això el respecte a les llibertats que defensen els Drets Humans, hi tenen bona part de responsabilitat. I per tant s'haurien d'exigir **els drets a crear, a admirar, a criticar, a desafiar i provocar, i a respondre** a qualsevol demostració artística.

Si concretem, l'article 19 de la [Declaració](#) [5], esmenta el dret a 'la **llibertat d'opinió i d'expressió**; aquest dret inclou el de no ser molestat a causa de les pròpies opinions i el de cercar, rebre i difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà i sense límit de fronteres.' Un dret universal que actualment podem constatar que no gaudeix d'absolut respecte al nostre país, on alguns artistes han sigut censurats i jutjats pel contingut de les seves creacions.

els vincles entre la pràctica artística i els drets humans en el context de la UE

La llibertat artística, és un dels drets fonamentals inclòs a la [Declaració dels Drets Humans](#) [5] i a la [Constitució espanyola](#) [6]. Però no sempre es protegeix la llibertat artística, que és atacada sovint pel propi poder legislatiu, posant la protecció d'alguns col·lectius i institucions per damunt de la llibertat d'expressió. La trampa és al mateix [article 20](#) [7] de la Constitució, que alhora limita la llibertat anteriorment preconitzada.

De la mateixa manera, el punt 27 dels [Drets Humans](#) [5], articula el 'dret a **participar lliurement en la vida cultural de la comunitat**, a **gaudir de les arts** i a participar i beneficiar-se del progrés científic.' o el que és el mateix, reclama el dret a la participació i l'accessibilitat a la cultura, així com el 2n punt esmenta el dret a 'la **protecció dels interessos morals i materials** derivats de les **produccions**' és a dir la protecció de l'autoria. En el document de la [FRA](#) [2], també s'esmenta el dret a l'autoria, tot i que posa sobre la taula la manca de dret real de l'autor quan aquest el sol gestionar una entitat privada que n'és la beneficiària.

La censura és un aspecte clau en la manca de llibertat artística, i aquesta no sempre ve des de les lleis pròpies del territori, sinó que sovint porta altres màscares com poden ser la **moralitat**, la **religió**, els [grups de pressió](#), [8] i el **mateix mercat**. En aquest sentit, sol passar en alguns museus, creadors o col·leccions, que reben un mecenatge i esdevenen dependents d'empreses o entitats que censuren segons el seu interès. Per tant, la llibertat artística es veu capada pel mercat i els monopolis de poder, que a l'hora minven l'oportunitat de nous creadors, i articulen discursos que els beneficien silenciament les possibles manifestacions crítiques, que poden quedar reduïdes als àmbits alternatius i minoritaris. Pot passar també que la **pressió social**, **mediàtica** i els subterranis **interessos** d'alguns lobbies, porti la creativitat artística a l'**autocensura**.

Si volem preservar els drets i les llibertats democràtiques, **cal superar la censura**, vingui d'on vingui. Perquè **l'art és una eina d'expressió**, i limitar-ne la seva llibertat és limitar la fonamental **llibertat d'expressió**.

Podeu consultar i descarregar-vos l'informe:

FRA (2017). [Exploring the connections between arts and human rights](#) [9]. Publications Office of the European Union. fra.europa.eu [4]

Categories: Programa i document de reunió

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: economia de la cultura

- [10]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/informe-far>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://fra.europa.eu/en>

[3] http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/cln.pdf

[4] <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/exploring-connections-between-arts-and-human-rights-meeting-report>

[5] <https://www.parlament.cat/web/serveis-educatius/drets-humans/index.html>

[6] <https://www.parlament.cat/document/nom/ConstitucioConsolidat.pdf>

[7] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/1221122.pdf>

[8] <https://ca.wikipedia.org/wiki/Lobby>

[9] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/tk0617288enn.en_.pdf

[10] <https://interaccio.diba.cat/node/7549>